

Številka: VDT-Tu-4-1/2/2021/30

Datum: 30. 5. 2022

Na podlagi 1. odstavka 168. člena Zakona o državnem tožilstvu - ZDT-1 (Ur. 1. RS, št. 58/2011 s spremembami in dopolnitvami) generalni državni tožilec izdajam

SPLOŠNO NAVODILO
o pogajanjih ter o predlaganju sankcij v primeru priznanja krivde
in sporazuma o krivdi

1. člen

Odločitev za pogajanja

Delovanje tožilca mora biti naklonjeno pogajanjem.

Državni tožilec se pogaja zlasti v primerih:

- skrajšanja postopka - ko bi se kazenski postopek s sklenitvijo sporazuma o krivdi lahko skrajšal, še posebno v primerih, ko obstajajo zelo trdni dokazi (zaseženi predmeti, prijetje in flagranti) in ko obstaja ocena, da bo obdolženec priznal krivdo;
- pridobitve drugih dokazov - le ob pogojih, ko obdolženi v postopku pogajanj navede takšna dejstva ali predloži takšne dokaze, da obstajajo utemeljeni razlogi za sum storitve drugega hujšega kaznivega dejanja;
- varovanja žrtev in občutljivih prič - kjer posledično s sklenitvijo sporazuma žrtvam in občutljivim pričam ne bi bilo treba pričati na glavni obravnavi;
- pobude obrambe - odgovor na sklenitev sporazuma, ki ga predlaga obdolženec, ne sme biti a priori negativen, razen v primerih, ko je pogajanje izključeno ali je ponudba v nasprotju z zakonom.

2. člen

Zadeve, v katerih pogajanja niso primerna

V zadevah, kjer je možna uporaba opuščanja kazenskega pregona in kaznovalnega naloga, se sporazum o priznanju krivde načeloma ne sklepa.

Sklepanje sporazuma o krivdi praviloma ni primerno:

- v zadevah, kjer je treba spremeniti kaznovalno politiko in politiko pregona,
- v precedenčnih zadevah.

3. člen

Postopek pogajanj

Pred začetkom pogajanj državni tožilec za obdolženca pridobi izpis iz kazenske evidence in druge podatke, ki so potrebni za sklepanje dogovora. Te podatke državni tožilec pridobi iz evidenc državnega tožilstva, od ovaditelja, policije in drugih državnih organov.

V postopku pogajanja je treba vzpostaviti razmerje zaupanja, med pogajanci državni tožilec ne sme brez utemeljenega razloga spremeniti svojega stališča glede sklenitve sporazuma o krivdi.

Državni tožilec mora v skladu z določbami Zakona o kazenskem postopku (ZKP) poskrbeti za dodelitev odvetnika.

O poteku pogajanj, danih predlogih in pogojih priznanja se vodi zapisnik.

Predstojniki in vodje oddelkov so zadolženi, da spremljajo pogajanja.

Pogajanja praviloma potekajo v prostorih državnega tožilstva.

V postopku pogajanj se smiselno uporabljajo določila 163.a člena ZKP.

4. člen

Položaj oškodovanca

V primerih, ko državni tožilec oceni, da bi lahko imel sporazum o priznanju krivde za oškodovanca neugodne posledice oziroma v primerih, ko gre za kaznivo dejanje glede katerega bi želel tožilec odstopiti od pregona, ga je smiselno o možnosti pogajanj obvestiti, njegovo nasprotovanje pa ni ovira za sklenitev sporazuma o krivdi.

5. člen

Priznanje krivde

Priznanje obdolženca glede posameznih okoliščin ne sme biti delno ali pogojno, obdolženi mora priznati odločilna dejstva iz opisa kaznivega dejanja. Priznanja se ne sme pogojevati z

višino kazni ali stranske kazni, izrekom varnostnega ukrepa ali višino premoženjskopравnega zahtevka. Dano mora biti prostovoljno.

6. člen

Kazenske sankcije

Izhodišče za višino predlagane kazenske sankcije mora biti pretežno v skladu s sankcijami, ki jih sodišča izrekajo ter objektivnimi in subjektivnimi okoliščinami kaznivega dejanja.

Predlagana kazen ne bi smela biti manjša od dveh tretjin kazni, ki bi jo v podobnem primeru izreklo sodišče.

Izjemoma je smiselno predlagati polovico kazni, ki bi jo izreklo sodišče, pri čemer je treba skrbno preučiti vse okoliščine kaznivega dejanja, posledice, ki bi jih lahko imela sklenitev sporazuma o priznanju krivde in upoštevati načelo sorazmernosti.

Sporazum o priznanju krivde vsebuje tudi navedbo olajševalnih in obteževalnih okoliščin.

Ko pridejo v poštev, je treba namesto pogojnih obsodb praviloma predlagati denarne kazni.

7. člen

Obveščanje javnosti

O poteku pogajanj in vsebini postopka pogajanj državno tožilstvo ne obvešča javnosti.

Javnost je lahko obveščena le glede višine kazni, ki jo je državni tožilec predlagal v obtožbi ter da je bil sklenjen sporazum o priznanju krivde in njegove bistvene sestavine (na primer sankcija, stroški).

Dokler sporazuma ne potrdi sodišče, o vsebini sporazuma državno tožilstvo ne sme obveščati javnosti. Enako velja, če do sklenitve sporazuma po pogajanjih ne pride.

8. člen

Pridobitev dokazil

Obdolženi in državni tožilec se lahko dogovorita tudi o načinu izvršitve kazni in stroških kazenskega postopka.

V primeru dogovora po 4. odstavku 86. člena Kazenskega zakonika (KZ-1) (vikend zapor) je praviloma treba pred sklenitvijo sporazuma pridobiti:

- pogodbo o zaposlitvi,
- izjavo delodajalca, da se strinja s tem, da obdolženi pri njemu še naprej dela kljub obsodilni sodbi,
- potrdilo o šolanju (študiju) in podatke o dosedanjem uspehu šolanja oz. trajanju šolanja.

V primeru dogovora po 5. odstavku 86. člena KZ-1 (hišni zapor) je praviloma treba pred sklenitvijo sporazuma pridobiti:

- poročilo o osebnih, družinskih in poklicnih razmerah obdolženega ali
- zdravstveno dokumentacijo o bolezni ali invalidnosti obdolženega in pridobiti podatke o ustreznem javnem zavodu, kjer bo obdolženi prestajal kazen.

V primeru dogovora po 8. odstavku 86. člena in 4. odstavku 87. člena KZ-1 (delo v splošno korist) je treba pred sklenitvijo sporazuma pridobiti:

- poročilo o družinskih razmerah obdolženega in
- obvestilo iste enote kakšno delo v splošno korist bi bilo primerno za obdolženega, glede na dela, ki so predvidena.

9. člen

V primeru dogovora o stroških kazenskega postopka (delna ali celotna oprostitev plačila stroškov kazenskega postopka) je praviloma treba pred sklenitvijo sporazuma pridobiti:

- podatke o višini že odobrenih stroškov kazenskega postopka iz kazenskega spisa in morebitnih drugih še neodobrenih stroškov, še posebej stroškov zagovornika po uradni dolžnosti,
- podatke o plači, družinskih članih, preživninskih obveznostih in drugih obveznostih (na primer plačilo najemnine) ter odločbo centra za socialno delo, iz katere je razvidno premoženje obdolženca in njegovih družinskih članov.

10. člen

Nesklenitev sporazuma

V primeru, da v pogajanjih o sklenitvi sporazuma do sklenitve ne pride, ker se obdolženi s predlagano sankcijo ne strinja, je treba v internem dnevniku zabeležiti, kakšno kazensko sankcijo bi državni tožilec predlagal v primeru, da obdolženi krivde ne prizna ter kakšno sankcijo je predlagal v postopku pogajanja.

Državni tožilec je na glavni obravnavi praviloma zavezan predlagati sankcijo, s katero je seznanil obdolženega, da bi jo predlagal na obravnavi, če sporazum ne bo sklenjen.

11. člen

Glede predlaganja sankcij praviloma velja to navodilo tudi za primere neformalnega pogajanja pred predobravnavnim narokom in primere, ko tožilec sankcijo predlaga že v sami obtožbi.

12. člen

To splošno navodilo izdaja generalni državni tožilec po opravljeni obravnavi predloga navodil na razširjenem kolegiju Vrhovnega državnega tožilstva Republike Slovenije (VDT RS) v skladu z določbo tretjega odstavka 167. člena Zakona o državnem tožilstvu (ZDT-1).

13. člen

To splošno navodilo začne veljati naslednji dan po objavi na Intranetu in spletnih straneh VDT RS.

Drago Šketa
generalni državni tožilec RS